

ФРАГМЕНТИ И НАЗНАКЕ О КОЛЕКТИВНОМ И ПОЈЕДИНАЧНОМ РАДУ И ОДНОСУ УЧИТЕЉА И УЧЕНИКА

Однос колективног и појединачног рада

У уводном пасусу аутори нсу указали на историјат односа друштва и појединца у стваралачком процесу и поред осталог констатовали значљај и утицај средине на креативно деловање. А онда су забележили:

У случају да је тај даровити појединац био окружен изузетно пријемчивом средином за поруке стваралаштва које је изражавало општу мисао и стремљења, најчешће се дело поново враћало колективу, постајући општенародно добро и својина.

Развојем цивилизације стварају се погодни услови за креативну активност изузетних појединаца, а са друге стране, напретком свеопште стваралачке мисли, појединцима постаје све теже да у себи обједињују интегралне резултате сазнања. У таквим околностима могући саговорник и сарадник све је чешће просторно и временски удаљен, па је упућен да настоји да му се „обраћа“ кроз време и простор остварењима која остају.

У данашње време људска мисао се развија невероватном брзином, што све више сужава временске границе између међусобних сабеседника; док модерна средства комуникација практично бришу просторне разлике, а све већа специјализација у разним областима знања – нужно намеће потребу за тимским радом, те се стваралачки процеси људске мисли све више окрећу своје изворном почетку – колективном/народном стваралаштву. Тако се јављају парови или групе људи, који се, видевши ограничене могућности појединца, окрећу заједничком раду, што се често оваплоћује новим квалитетима и садржајем.

У једном колективу извесност успешног остварења наумљеног – даје пуно маха и полета стваралачкој мисли. То лекује сумње у сопствене снаге, које спутавају полет духа, а стечено самопоуздање не заводи на странпутицу због изразитијег присуства критичког уплива колектива.

Рад већег стваралачког тима може боље да изрази шира научна стремљења па самим тим и да се улије у доминантне научно-сазнајне токове, него „академски“ рад појединца изолованог од колективног напора васцелог човечанства.

Мањкавости колективног рада

- Смањена лична одговорност – ако ја као појединац не видим грешку – видеће је други.

- Код великог броја мисаоно недовољно интегрисаних аутора постоји опасност да рад уместо да представља дело удружене свести у себи садрже индивидуалне карактеристике које чине основну мисао некохерентном.